

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 201g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală

(suspendarea și încetarea mandatului președintelui raionului)

CHIȘINĂU

20 iulie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 1 decembrie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 20 iulie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel” din alin. (1) al articolului 21 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010 și a textului „două treimi” din alin. (1) al articolului 50 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, ridicată de dl Petru Rusu, reprezentantul Consiliului raional Criuleni, în dosarul nr. 3-78/2022, pendinte la Judecătoria Criuleni, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Angela Bologan de la Judecătoria Criuleni, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o Decizie a Consiliului raional Criuleni din 11 decembrie 2019, dl Pavel Spînu a fost ales în funcția de Președinte al raionului Criuleni cu votul majorității consilierilor raionali.

4. La 2 septembrie 2022, prin decizia Consiliului raional Criuleni privind constituirea comisiei de anchetă a circumstanțelor referitoare la neexecutarea de către dl Pavel Spînu a atribuțiilor de serviciu, s-a decis suspendarea acestuia din funcția de Președinte al Consiliului raional Criuleni pe un termen de o lună.

5. La 4 octombrie 2022, dl Pavel Spînu a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Criuleni, prin care a cerut anularea deciziei privind constituirea comisiei de anchetă a circumstanțelor referitoare la neexecutarea atribuțiilor sale de serviciu, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și anularea tuturor actelor emise de către comisia de anchetă și încetarea efectelor acestor acte.

6. Dl Petru Rusu, care reprezintă Consiliul raional Criuleni, a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel” din alin. (1) al articolului 21 din Legea nr. 199 din

16 iulie 2010 și a textului „două treimi” din alin. (1) al articolului 50 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006.

7. Prin Încheierea din 25 noiembrie 2022, Judecătoria Criuleni, sediul central, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 72 Categorii de legi

„[...]”

(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]”

f) organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală;

[...]”

Articolul 109 Principiile de bază ale administrării publice locale

„(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

[...]”

Articolul 113 Consiliul raional

„[...]”

(2) Consiliul raional este ales și funcționează în condițiile legii.

[...]”

9. Prevederile relevante ale Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010 sunt următoarele:

Articolul 21 Suspendarea mandatului

„(1) Suspendarea mandatului presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuțiilor de către persoana cu funcție de demnitate publică și încetarea plății drepturilor salariale de către autoritatea publică în care activează această persoană, **dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel.**

[...]”

10. Prevederile relevante ale Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 sunt următoarele:

Articolul 50

Încetarea mandatelor președintelui și vicepreședintelui raionului

(1) Consiliul raional îl poate elibera din funcție pe președintele raionului înainte de termen, cu votul a **două treimi** din numărul consilierilor aleși, la propunerea a cel puțin o treime din consilierii aleși.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției susține că prevederile contestate nu stabilesc cu suficientă precizie dacă la suspendarea din funcție a președintelui raionului se aplică legislația muncii, Legea privind administrația publică locală sau Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

12. Pe de altă parte, autorul excepției precizează că articolul 50 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală, care prevede că consiliul raional îl poate elibera din funcție pe președintele raionului cu votul a două treimi din numărul consilierilor aleși, nu permite demiterea președintelui raionului pentru fapte contrare statutului și atribuțiilor sale, pentru că o majoritate de două treimi de voturi este dificil de întrunit în practică.

13. Autorul excepției susține că incapacitatea consiliului raional de a-l demite pe președintele raionului cu o majoritate simplă de voturi conduce la un impas politic și instituțional. Din acest motiv, autorul afirmă existența unei contradicții dintre diferite norme ale legislației privind administrația publică locală, care prevăd, pe de o parte, că deciziile se adoptă cu votul majorității consilierilor, iar pe de altă parte, stabilesc cerința unui vot calificat de două treimi pentru demiterea președintelui raionului.

14. Autorul excepției susține că prevederile contestate încalcă articolele 2 alin. (1), 5 alin. (1), 7, 38 alin. (1), 72 alin. (3) lit. f), 76, 109 alineatele (1) și (2) și 113 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Consiliului raional Criuleni, o parte în proces, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel” din alin. (1) al articolului 21 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și a textului „două treimi” din alin. (1) al articolului 50 din Legea privind

administrația publică locală. Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate la examinarea cauzei în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate.

19. Curtea observă că prevederile contestate sub aspectul invocat de autorul sesizării nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

20. O altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental garantat de Constituție (DCC nr. 95 din 17 iunie 2021, § 28; DCC nr. 125 din 13 septembrie 2022, § 22).

21. Autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 2 alin. (1) (*suveranitatea și puterea de stat*), 5 alin. (1) (*democrația și pluralismul politic*), 7 (*Constituția, Lege Supremă*), 38 alin. (1) (*dreptul de vot și dreptul de a fi ales*), 72 alin. (3) lit. f) (*condiția reglementării prin legi organice a administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general al autonomiei locale*), 76 (*intrarea în vigoare a legii*), 109 alineatele (1) și (2) (*principiile de bază ale administrării publice locale*) și 113 alin. (2) (*consiliul raional*) din Constituție.

22. Curtea reține că, deși autorul contestă textele legale menționate la § 1 *supra*, acesta îi cere Curții să stabilească ce prevederi ar fi incidente în cazul suspendării din funcție a președintelui raionului. În acest sens, Curtea subliniază că nu ține de competența sa să elucideze care norme guvernează o situație juridică concretă. Curtea reiterează că asemenea chestiuni țin de competența instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 20 din 17 februarie 2022, § 31). De asemenea, referitor la pretinsa incompatibilitate existentă între mai multe prevederi cuprinse în mai multe acte normative, Curtea reiterează că acest aspect nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2020, § 29; DCC nr. 24 din 2 martie 2020, § 24).

23. Referitor la criticile care susțin că este dificil să se voteze cu o majoritate de două treimi încetarea mandatului președintelui raionului înainte de termen, Curtea menționează că nu poate declara o lege neconstituțională doar pentru că, în opinia autorului, este problematică întrunirea a două treimi de voturi din partea consilierilor raionali.

24. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel” din alin. (1) al articolului 21 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010 și a textului „două treimi” din alin. (1) al articolului 50 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, ridicată de dl Petru Rusu, reprezentantul Consiliului

raional Criuleni, în dosarul nr. 3-78/2022, pendinte la Judecătoria Criuleni, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

*Chișinău, 20 iulie 2023
DCC nr. 85
Dosarul nr. 201g/2022*